

چهاردهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی ایران (کرمان)

رسانه موسیقی کرمان (رسام)

چهاردهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی ایران در ۲۹ مهرماه سال ۱۴۰۰ در حالی آغاز شد که همچنان درگیر پاندمی کرونا بودیم، اما با تدابیری که اندیشیده شده بود هنرمندان موسیقی نواحی از سراسر ایران در کرمان گردهم آمده بودند تا روزهایی پر از آوا و نوا را برای مخاطبان خود بسازند.

یکی از نکات قوت این جشنواره، محل برگزاری بود؛ خانه ای بزرگ و قدیمی که معماری زیبایی داشت و به حال و هوای سنتی، محلی جشنواره افزوده بود، خانه وزیری.

در چهار روز جشنواره شاهد ۳۶ اجرا به صورت تک نوازی و گروه نوازی بودیم و نکته‌ای که در این جشنواره به چشم می‌آمد، حضور دو بانو، به عنوان تکنواز در این جشنواره بود که در عین جوانی، اجراهای گوش نوازی ارائه دادند. نوازندگان و گروه‌هایی که برای این جشنواره دعوت شده بودند، به دید هیئت انتخاب محترم جشنواره، از گونه‌های مختلف اقوام ایرانی بودند.

چهاردهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی ایران (کرمان) | ۲۱۱

در خصوص چگونگی انتخاب و حضور یا عدم حضور برخی از هنرمندان، رسانه موسیقی کرمان گفتگویی که با یکی از اعضای هیئت انتخاب این جشنواره انجام داد، این موضوع را جویا شد که پاسخ ایشان بدین گونه بود: طی فراخوانی که برای چهاردهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی ایران داده شده بود آثار زیادی برای دبیرخانه جشنواره ارسال شد؛ چند عامل در انتخاب این آثار برای هیئت انتخاب مهم بود، اولین موضوع اصالت موسیقی و نواهای محلی بود؛ به عنوان مثال در بین آثاری که برای ما فرستاده شده بود، خواننده اثر شاید از گویش یا زبان محلی خود استفاده می کرد و آهنگ های محلی را می خواند، اما سازبندی و نوع نوازندگی و حتی خوانندگی اثر، از موسیقی نواحی و اصیل محل خود فاصله داشت، و موضوع دیگر سعی بر انتخاب هنرمندانی بود که تاکنون در جشنواره حضور نداشتند یا دفعات کمی را در جشنواره حضور پیدا کرده بودند.

طبق روال هر ساله جشنواره موسیقی نواحی ایران شبها به اجرای گروه ها و تک نوازی ها اختصاص داشت و صبح ها نشست های پژوهشی در محل هتل پارس کرمان برگزار می شد. اولین نشست پژوهشی صبح جمعه ۳۰ مهر ماه با موضوعیت محورهای سه گانه سنت، اصالت، آفرینش های درون قومی و برون قومی در موسیقی اقوام ایرانی شکل گرفت. روز بعد، شنبه یک آبان ماه نشست با موضوعیت مقوله ریتم در موسیقی اقوام، متر، ضربان، پالس، ریتم وابسته به متن و ریتم آزاد و منظم مرتبط با آثار موسیقی نواحی ایران برگزار شد.

یکشنبه ۲ آبان ماه موضوع جلسه، ترمینولوژی یا «واژه شناسی»، مقام در موسیقی اقوام ایران و رابطه آن با موسیقی دستگاهی ایران بود. نکته قابل تامل در این نشست ها تعداد کم شرکت کننده ها و نحوه برگزاری و اطلاع رسانی و کمبودهایی نظیر نبودن سیستم صوتی یا تصویری برای ارائه بهتر و مستند کردن موضوعات مطرح شده در این جلسات بود.

در این دوره، تبلیغات بسیار محدودی در شهر برای جشنواره نواحی صورت گرفته بود، که دلیل این موضوع بیماری کرونا و سیاست محدود کردن حضور مخاطب عنوان شده بود و ابلاغی که از سوی ستاد مبارزه با ویروس کرونا صادر شد. برای اینکه مردمی که نتوانستند در جشنواره حضور پیدا کنند، از آثار لذت ببرند؛ یک تیم حرف های تصویر برداری و صدا برداری در جشنواره حضور داشت که هم زمان و به صورت زنده از طریق برخی رسانه ها و پلتفرم های مجازی، آثار را پخش می کردند.

موضوعی که در جشنواره‌های چند سال اخیر جایش بسیار خالی بود ولی امسال در یک شب شاهد آن بودیم، اجراهای خودمانی و صمیمانه هنرمندان در محل هتل محل اقامت آنها بود؛ موضوعی که در سال‌های اول برگزاری این جشنواره بیشتر شاهد آن بودیم. حضور و همراهی و هم‌نوازی هنرمندان مختلف از جای جای ایران زمین، لحظات به یاد ماندنی را خلق کرد. هنرمندان کم کم در کنار هم جمع می شدند و با سازهای خود از اتاق‌ها بیرون می آمدند و کاملاً به صورت بداهه در کنار هم شروع به نوازندگی و خواندن می کردند و مخاطبان جشنواره که تشنه این اتفاق بودند، در کنار هنرمندان جمع شده و تا پاسی از صبح در کنار آنها از هنر ناب موسیقی نواحی ایران لذت بردند. اتفاق شگفتانه شب اختتامیه جشنواره، حضور استاد مهربخش نوازنده نی انبان قدیمی بوشهر بود در کنار نوازندگان سازهای کوبه‌ای شرکت کننده در جشنواره بود که منجر به یک اجرا زیبا و دلنشین با همراهی تمام هنرمندان حضور یافته در جشنواره چهاردهم شد. با قطعی شدن ایجاد دبیرخانه دائمی و برگزاری جشنواره موسیقی نواحی در کرمان، امیدواریم هر سال شاهد حضور پررنگ‌تر و بیشتر هنرمندان در استان کرمان باشیم. ضمناً شما علاقه‌مندان می‌توانید با مراجعه به صفحه رسانه موسیقی کرمان (راسم) در جریان اجراها و گفتگوهای هنرمندان موسیقی نواحی و برگزار کنندگان آن قرار گیرید.

چهاردهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی ایران (کرمان) | ۲۱۳

تصویر ۵۴: پوستر چهاردهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران (کرمان)

تصویر ۵۵: سومین نشست پژوهشی چهاردهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران (کرمان)